

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorie Bălți din 08 noiembrie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 13 martie 2019, declarat de avocatul Veaceslav Negru și inculpatul

Găleanu Arcadie XXXXXX,
născut la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 24.05.2018 - 08.11.2018,
instanța de apel: 11.01.2019 - 10.04.2019,
instanța de recurs: 05.07.2019 - 18.09.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 08 noiembrie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Găleanu Arcadie a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 6 luni închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

Cheltuielile judiciare în sumă de 2502 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Găleanu A., având oficial înregistrată căsătoria cu XXXXX XXXXX din 29.09.2008, în perioada de timp 2009 și până la 05.10.2017, urmărind scopul aplicării violenței față de un membru al familiei, aflându-se la domiciliu comun din s. XXXXX XXXXX , r-nul XXXXX XXXXX , în mod repetat a agresat-o fizic și verbal pe soția sa XXXXX XXXXX provocându-i suferință fizică, psihică și prejudiciu moral. Continuându-și acțiunile ilegale, pe data de 18.01.2016, în jurul orei 18⁰⁰, cu același scop, la domiciliu, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând cu intenție directă, fără nici un motiv, a inițiat un scandal, a numit-o pe soția XXXXX XXXXX cu cuvinte ofensatoare prin ce i-a jignit demnitatea și onoarea, după care a aplicat violența fizică față de aceasta manifestată prin aplicarea unei lovituri cu pumnul în față, cauzând-ui potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX XXXXX din 05.03.2018, leziuni corporale ușoare sub formă de plagă contuză a buzei inferioare, echimoze pe față.

Tot el, la 05.10.2017, în jurul orei 01³⁰, la domiciliu, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând cu intenție directă, în scopul impunerii voinței sale în privința soției, fără nici un motiv a inițiat un scandal, a numit-o pe soția XXXXX XXXXX cu cuvinte ofensatoare prin ce i-a jignit demnitatea și onoarea, după care a aplicat violența fizică față de aceasta manifestată prin aplicarea mai multor lovituri cu palmele peste față și corp, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX XXXXX din 05.03.2018, leziuni corporale neînsemnate sub formă de echimoză în regiunea ochiului drept și excoriație pe genunchiul drept.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX XXXXX din 11.05.2018, în rezultatul acțiunilor de maltratare, partea vătămată XXXXX XXXXX a manifestat nivel înalt de anxietate, frică, hiperstezii, somn dereglat, dispoziție depresivă, amintiri neplăcute recurente, ceea-ce înseamnă că ea a suportat traumă psihologică.

În ședința de judecată, inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Astfel, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății, și în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, ca acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței asupra victimei.

La stabilirea pedepsei, instanța a luat în considerare că inculpatul s-a căit sincer, a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu are antecedente penale, este caracterizat pozitiv la locul de trai, concluzionând că i se poate acorda șansa corectării fără izolare de societate, prin suspendarea

condiționată a executării pedepsei în limita unui termen de probă, potrivit prevederilor art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța a conchis că solicitarea apărătorului privitor la aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 55 Cod penal, este neîntemeiată, nefiind prezentate în acest sens temeiuri pentru liberarea lui de răspundere penală și atragerea la cea contravențională, ori, potrivit hotărârii CtEDO în cazul Eremia ș.a. c. Moldovei din 28.05.2013, statelor în temeiul art. 3 CEDO le revine obligația pozitivă pe de o parte de a adopta un cadru legal cu scopul de a preveni și pedepsi maltratarea din partea persoanelor private și pe de altă parte, aplicarea legilor în practică, atunci când se cunoaște despre un risc iminent de maltratare a unei persoane particulare sau când maltratarea deja a avut loc, astfel acordându-i o protecție victimelor și pedepsindu-i pe cei responsabili de rele tratamente.

3. Procurorul în Procuratura r-lui Sîngerei, Anatolie Bunduchi, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și condamnarea inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să-i fie suspendată condiționat pe termen de probațiune de 2 ani.

Încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 2502 lei.

Apelantul a invocat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată nu a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Eliberarea totală a inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare este contrară principiului legalității.

3.1. Avocatul Veaceslav Negru și inculpatul la fel ai declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 55 alin. (2) lit. a) Cod penal - liberarea de răspundere penală și tragerea la cea contravențională.

Apelanții au indicat că, inculpatul este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, este la prima abatere de lege, neavând antecedente penale, si-a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost iertat de către partea vătămata cu care s-au împăcat, ultima solicitând în instanță ca în privința lui să fie aplicate prevederile art. 55 Cod penal, în cauză nu a fost înaintată careva acțiune civilă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 martie 2019, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a indicat că, instanța de fond a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit art.

75 Cod penal, care prevăd scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corijare a celui condamnat, de prevenirea săvârșirii de el a noi infracțiuni, stabilind inculpatului o pedeapsă echitabilă faptei infracționale comise, pedeapsă care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Instanța de fond corect a luat în considerare faptul că inculpatul a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că la locul de trai acesta e caracterizează pozitiv, se căiește de cele comise, dar potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201837A0104 din 11.05.2018, în rezultatul acțiunilor de maltratare, partea vătămată a manifestat nivel înalt de anxietate, frică, hiperestezii, somn dereglat, dispoziție depresivă, amintiri neplăcute recurente, ceea ce înseamnă că a suportat traumă psihologică, ultima a depus în instanța de judecată o cerere de divorț, la moment locuiesc separat.

Astfel, nu poate fi și admisă solicitarea apărării privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 55 Cod penal, conform căror persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

În speță, inculpatul a fost condamnat pentru comiterea a două infracțiuni prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) și art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, care potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, se clasifică ca fiind mai puțin grave, astfel în privința inculpatului nu sunt aplicabile prevederile art. 55 Cod penal, deoarece nu întrunește condițiile prevăzute de norma articolului nominalizat.

5. Avocatul Veaceslav Negru și inculpatul au declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 55 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Apelanții au invocat că, pedeapsa este prea severă, deoarece inculpatul este căsătorit, întreține doi copii minori, nu are antecedente penale, și-a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, și-a făcut concluzii, a fost iertat de către partea vătămată cu care s-au împăcat, ultima a solicitat în instanța de fond ca în privința lui să fie aplicate prevederile art. 55 Cod penal, în cauză nu a fost înaintată careva acțiune civilă.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise

de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2. și 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea pedepsei penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, art. 55 alin. (1) Cod penal, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin

gravă *poate* fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Veaceslav Negru și inculpatul Găleanu Arcadie XXXXX, împotriva sentinței Judecătorie Bălți din 08 noiembrie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 13 martie 2019, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 octombrie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun